

CUPRINS

<i>Prefață</i>	9
<i>Introducere</i>	11

Capitolul 1

PREMISELE ȘI ÎNCEPUTURILE GÂNDIRII SOCIALE ȘI SOCIOLOGICE ÎN ROMÂNIA

1.1. Originile și precursorii sociologiei românești	19
1.2. Descrierea realității sociale și primele încercări analitic-explicative. Un proiect istoric național, parte a unui proiect istoric european. „Sociografia” lui Dimitrie Cantemir	25
1.3. Extensia spațiului social intern și internațional. Enciclopedismul românesc – prefigurare a gândirii sociologice. Nicolae Milescu ...	30
1.4. Prefigurarea limbajului sociologic. „Constituția” de la 1822	50
1.5. Problema socială ca problemă națională. Dinicu Golescu	55
1.6. Primele elaborări de natură sociologică. Iordache Golescu. Ionică Tăutul	62
1.7. Începuturile investigației directe a realităților sociale. „Monografia zonală”. Ion Ionescu de la Brad	81

Capitolul 2

SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ LA MIJLOCUL SECOLULUI XIX ȘI CONSTITUIREA SOCIOLOGIEI

2.1. Problemele sociale dominante – fundament al constituirii sociologiei ca știință	97
2.2. Legile sociabilității, legile evoluției naționale și idealurile societății române moderne. Ioan Heliade-Rădulescu. Vasile Conta	106
2.3. Societatea, interdependența fenomenelor sociale și instrumentali- tatea activității sociale. Ion Ghica	123
2.4. Societate, națiune și dezvoltare socială revoluționară. Nicolae Bălcescu	132

2.5. Istorie, sociologie, civilizație la Mihail Kogălniceanu	142
2.6. Raționalismul pozitivist și individualismul sociologic. I.C. Brătianu. C.A. Rosetti	150
2.7. Sociologia lui Mihai Eminescu	162
2.8. Societatea, dreptul rațional și statul. Simion Bărnuțiu. George Bariț ...	169
2.9. Sociologia națiunii și a naționalităților. Vasile Goldiș.....	184

Capitolul 3

PARADIGME SOCIOLOGICE ASUPRA ORDINII ȘI SCHIMBĂRII SOCIALE. CURENTE ȘI DOCTRINE ÎN SOCIOLOGIA ROMÂNEASCĂ

3.1. Poporanismul și țărănismul. C. Stere. M. Ralea. V. Madgearu. Dem. M. Comșa	199
3.2. Liberalismul. Neoliberalismul. Ștefan Zeletin	207
3.3. Conservatorismul sociologic. Petre P. Carp. Titu Maiorescu	210
3.4. „Sociologia experimentală” și idealul socialist. Th. Diamant. N. Russel. N. Codreanu. Șt. Stâncă. P. Mușoiu. R. Ionescu-Rion ...	216
3.5. „Neoioabăgia” – o teorie sociologică socialistă românească. C. Dobrogeanu-Gherea	224
3.6. Variante românești ale pozitivismului și evoluționismului. Spiru Haret. G.D. Scraba. N. Porsena. S. Manolescu. H. Fundățeanu. H. Sanielevici	229
3.7. Sociologia elitist-etnocratică. A.C. Cuza. N. Paulescu. N. Crainic. Tr. Brăileanu	258

Capitolul 4

TEORII SOCIOLOGICE PARTICULARE

4.1. „Solidaritatea omenească”. Sociologia și sociologia moralei. Constantin Dimitrescu-Iași	283
4.2. Sociologia culturii și a educației. Virgil I. Bărbat. George Em. Marica ...	287
4.3. Sociologia cunoașterii și a culturii. Alexandru Claudiu.	292

Capitolul 5

SISTEME SOCIOLOGICE

5.1. Dimitrie Drăghicescu. Un sistem sociologic românesc asupra rolului individului în determinismul social	301
5.2. Constantin Rădulescu-Motru. Un sistem de psihosociologie	308
5.3. Integralismul sociologic. Petre Andrei	313

5.4. Sociologia comparativă. Nicolae Petrescu	320
5.5. Eugeniu Speranția. Un sistem de sociologie axiologică	326
5.6. Sistemul sociologic gustian. Teoria voinței, a cadrelor și manifestărilor sociale. Legile paralelismului sociologic, dreptății, idealului și circuitului social. Monografismul sociologic	334
5.7. Școala sociologică de la București	340

Capitolul 6

CONTINUITATE ȘI DISCONTINUITATE ÎN SOCIOLOGIA ROMÂNEASCĂ

6.1. Sociologia românească la încheierea celui de-al doilea război mondial	350
6.2. Perspective și evoluții în perioada 1945-1948	357
6.3. Destinul sociologiei românești în epoca 1948-1965	364
6.4. Sociologia românească după 1965	366
6.5. „Redescoperirea” sociologiei. Noi dileme și orizonturi	369
6.6. Tematica, metodologia și rezultatele cercetării sociologice în perioada 1966-1989	372

Capitolul 7

CADRUL SOCIAL-INSTIȚIONAL AL SOCIOLOGIEI

7.1. Geneza și evoluția învățământului sociologic	389
7.2. Sistemul publicațiilor sociologice	393
7.3. Cercetarea științifică și formațiunile de cercetare	396
7.4. Sociologia românească în context internațional	401

Încheiere

REÎNNOIREA SAU RENAȘTEREA SOCIOLOGIEI ?	412
---	-----